

Τὸ πάθος τῆς ὑποκρισίας (Λουκ. ιγ´10-17) (Ἰωὴλ Φραγκᾶκος Μητροπολίτης Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἄλμωπίας)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

«Ὑποκριτά, ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ;»

Πολλές φορές οί θρησκευτικοί ἄρχοντες τοῦ Ἰσραὴλ κατηγοροῦσαν τὸν Ἰησοῦ πὼς μὲ τὰ θαύματα ποὺ πραγματοποιοῦσε, παρέβαινε τὴν ἐντολὴ τοῦ Σαββάτου. «Καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον τὸν Ἰησοῦν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἐζήτουν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ὅτι ταῦτα ἐποίει ἐν σαββάτῳ» (Ἰωάν. 5,16). Εἶχαν πέσει στὴν πλάνη ὡς πρὸς τὴν ἀκριβῆ τήρηση τῆς ἐντολῆς ἢ «ὑπεκρίνοντο θεοσέβειαν», κατὰ τὴν ἄποψη κάποιου ἐρμηνευτοῦ. Τὸ πιὸ πιθανὸ ἦταν τὸ δεύτερο, ἐπειδὴ ὅλοι οἱ ἐχθροὶ τοῦ Χριστοῦ ἦταν διακατεχόμενοι ἀπὸ τὸ πάθος τοῦ φθόνου ἐναντίον του. Στὸ σημερινὸ ἀνάγνωσμα βλέπουμε τὸν Κύριο στὴ συναγωγὴ κατὰ τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου νὰ θεραπεύει μία ἄρρωστη γυναῖκα κι ὁ ἀρχισυνάγωγος νὰ τὸν κατηγορεῖ πὼς παρέβη τὴν ἐντολὴ τοῦ Σαββάτου. Τότε ὁ καρδιογνώστης Κύριος τοῦ ἀποκάλυψε τὸ πάθος ποὺ εἶχε μέσα του. Τὸν ὀνόμασε ὑποκριτὴ (Λουκ. 13,15). Ἄς δοῦμε τὸ πάθος τῆς ὑποκρισίας.

Ὁ ὑποκριτὴς ἀρχισυνάγωγος

Ὁ Θεοφάνης ὁ Κεραμέας κάνει μία σπουδαία παρατήρηση πάνω στὸ σημερινὸ θαῦμα τοῦ Κυρίου. Ὡς γνωστόν, κατὰ τὸ Σάββατο ἀργοῦσαν τὰ πάντα καὶ κανεὶς δὲν ἔκανε καμιά δουλειά. Ὁ Κύριος μὲ τὸ νὰ θεραπεύει τὶς ἀσθένειες τῶν ἀνθρώπων «παρεῖχε τοῖς νόσοις σαββατισμόν», δηλ. ἔκανε τὶς ἀσθένειες νὰ ἀργοῦν. Πιὸ ἀπλὰ κατέπαυε τὴν ἐνέργεια τῶν νόσων καὶ ἐλευθέρωνε τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴ δουλειὰ τῶν σωματικῶν παθῶν. Ὁ ἀρχισυνάγωγος ὅμως μέσα του καιγόταν ἀπὸ τὸ πάθος τοῦ φθόνου ἐναντίον τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐνῶ ὑποκρινόταν

εὐσέβεια, ἔφαχνε νὰ βρεῖ ἀφορμὴ γιὰ νὰ ἐπιτεθεῖ στὸν Κύριο. Μὲ τὴ θεραπεία τῆς γυναίκα «διαρρήσει τὴν ἐνδομυχοῦσαν κακίαν», δηλ. σπάει τὴν καλὰ φυλαγμένη μέσα του κακία κι ἀρχίζει νὰ τὴν σκορπάει πρὸς τὰ ἔξω. Τὸ προσωπεῖο πέφτει καὶ παρουσιάζεται τὸ πρόσωπό του. Ἦταν ὑποκριτῆς.

Μία ἄλλη παρατήρηση τοῦ ἁγίου Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας. Ὁ ἀρχισυνάγωγος, κατὰ τὸν Ἅγιο, ἦταν ὑποκριτῆς «καὶ εἴρων καὶ ὕπουλος» καὶ «βάσκανος» (ζηλιάρης). Αὐτός, λοιπόν, ὁ φθονερὸς ἄνθρωπος ἤθελε νὰ βλέπει τὴ γυναίκα νὰ περπατάει σὰν τὰ τετράποδα, παρὰ νὰ πάρει τὸ γνωστὸ ἀνθρώπινο σχῆμα, δηλ. νὰ περπατάει ὅπως ὅλοι οἱ φυσιολογικοὶ καὶ ὑγιεῖς ἄνθρωποι. Προτιμοῦσε αὐτὸ «ἵνα μὴ Χριστὸς μεγαλύνηται, μηδὲ Θεὸς εἶναι ὑπὸ τῶν πραγμάτων κηρύττεται», γιὰ νὰ μὴ δοξάζεται ὁ Χριστὸς καὶ γιὰ νὰ μὴ φανερώνεται ἀπὸ τὰ θαύματα ἢ θεότητά Του. Εἶχε διεφθαρμένη κρίση. Εἶχε τὴν κρίση τοῦ ὑποκριτῆ.

Τὸ πάθος τῆς ὑποκρισίας

Τὸ πάθος τῆς ὑποκρισίας εἶναι πάρα πολὺ φοβερὸ καὶ ἀπεχθές. Ὁ ποιητῆς ἅγιος Γρηγόριος τὸ ἐπισημαίνει: «Εἰσὶ γάρ, εἰσὶν ἀθλιώτεροί τινες», ὑπάρχουν ναί, καὶ κάποιοι πιὸ ἀξιολύπητοι. Αὐτοὶ ἐπαμφοτερίζουν στὴν πίστη. Δὲ σέβονται τὰ τοῦ Θεοῦ καὶ εἶναι Εὐριποὶ τῶν λόγων. Οἱ ὑποκριτὲς εἶναι στοὺς ἀδυνάτους λιοντάρια καὶ στοὺς δυνατοὺς σκυλιὰ πὺ γλείφουν. Τιμοῦν ὅ,τι εὐχαριστεῖ τοὺς ἄλλους καὶ ὄχι ὅ,τι τοὺς συμφέρει. Ἡ ὑποκρισία εἶναι μία κατάσταση πὺ κάνει τὸν ἄνθρωπο διπλοπρόσωπο. Μάλιστα μέσα στὴν ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ ὁ ὑποκριτῆς ἐμπαίζει καὶ τὸ θεὸ καὶ τοὺς ἀνθρώπους. Ὁ φθόνος, πὺ εἶναι μητέρα τῆς ὑποκρισίας, κάνει τὸν ἄνθρωπο νὰ φθονεῖ τοὺς ἀρίστους, εἶναι σὰν νὰ ἀγαπᾷ τοὺς κακοὺς.

Ὁ ὑποκριτῆς πὺ μάλιστα ἔχει καὶ πανοῦργο νοῦ, καταφέρνει πολλὰ φορὲς νὰ διαφεύγει τῆς προσοχῆς τῶν ἄλλων. Νὰ κρύβεται ἐπιμελῶς καὶ νὰ μὴν ἐκδηλώνει τὰ πραγματικά του αἰσθήματα. Μερικὲς φορὲς παρασκηνιακὰ ἐργάζεται καὶ εἶναι κρυψίνους καὶ περίεργος. Προφασίζεται εὐλάβεια, ἐνῶ στὴν ἰδιωτικὴ του ζωὴ καταλύει τοὺς νόμους τοῦ Θεοῦ καὶ ἀπροφάσιστα κάνει ἐκεῖνο πὺ θέλει, ἔστω κι ἂν αὐτὸ εἶναι ἀντίθετο μὲ τὸ Εὐαγγέλιο καὶ τὶς παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας μας. Δημιουργεῖ τὴν ἐντύπωση πὺς εἶναι ἐπιστήθιος φίλος κάποιου καὶ σὲ κάποια εὐκαιρία τὸν προδίδει. Εἶναι διχασμένη προσωπικότητα, θέλει καὶ τὸ Θεό, ἀλλὰ τὸν τραβάει καὶ ὁ κόσμος, θέλγεται ἀπ'τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἀγαπᾷ καὶ τὰ μάταια. Τὶς περισσότερες φορὲς στὸν ὑποκριτῆ νικάει τὸ κακὸ καὶ ὁ κόσμος. Ἄν ἀποκαλυφθεῖ, τότε εἶναι ὁ ἀθλιέστερος τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀνυπόληπτος χριστιανός. Μεγάλο κακὸ ἔχουν κάνει οἱ διάφοροι ὑποκριτὲς κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ στὸ ἐκκλησιαστικὸ πλήρωμα. Ἔγιναν αἰτία νὰ ψυχρανθεῖ ἡ πίστη πολλῶν.

Ἀδελφοί μου,

Ἡ ὑποκρισία ἀνθεῖ στὸν κοσμικὸ, ἀλλὰ καὶ στὸν ἐκκλησιαστικὸ χῶρο. Ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ ἀγωνίζονται γιὰ τὴν εὐσέβεια, τὴ δικαιοσύνη καὶ τὴν ἀγιότητα, ἐνῶ στὴν ἰδιωτικὴ τους ζωὴ εἶναι ἀσεβεῖς, ἄδικοι, σκληροὶ καὶ στερημένοι τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. Ὅσο πιὸ εὐθὺς εἶναι ὁ ἄνθρωπος, τόσο πιὸ πολὺ τὸν ἐπισκιάζει ὁ Θεὸς καὶ τὸν χαριτώνει. Ὁ ὑποκριτὴς, ἔστω κι ἂν εἶναι συναρπαστικὸς στοὺς τρόπους του, ἀπωθεῖ. Ἀντίθετα, ὁ εἰλικρινὴς ἔστω κι ἂν δὲν ἔχει μεγάλα προσόντα, ἐλκύει τὸν ἄλλο. Τέτοιοι ἦσαν οἱ Ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας μας. Αὐτοὺς ἄς μιμηθοῦμε στὴ ζωὴ μας.

Πηγή: agiazoni.gr